

Pedagogisch beleidsplan

Sudbury Kinderopvang Amersfoort

Sudbury Kinderopvang
Amersfoort

Versie 3.0

Datum 21-6-2023

Document management

Naam document:	Pedagogisch beleidsplan
Beschrijving inhoud en doel:	In dit document wordt het pedagogisch beleid van Sudbury Kinderopvang Amersfoort beschreven
Versie:	3.0
Goedgekeurd:	KDV team
Documenteigenaar:	Bestuur Sudbury Amersfoort
Auteur:	Yoni Karlas

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	5
1.1 WAT IS HET SUDBURY MODEL?	5
1.2 ONTSTAAN SUDBURY AMERSFOORT	6
1.3 ESSENTIE VAN HET CONCEPT VOOR DE KINDEROPVANG	6
1.4 DOEL VAN SUDBURY KINDEROPVANG AMERSFOORT	6
1.5 SCHOOL EN KINDEROPVANG	7
1.6 KWALITEITSEISEN VOOR DE KINDEROPVANG	8
2 PEDAGOGISCH BELEID	8
2.1 ALGEMENE VISIE SUDBURY KINDEROPVANG AMERSFOORT	8
2.2 OPVOEDINGSVISIE	9
3 DE VIER COMPETENTIES UIT DE WET KINDEROPVANG.	12
3.1 DE EMOTIONELE VEILIGHEID EN COMPETENTIE	12
3.1.1 WENNEN	13
3.1.1.1 WENPROCEDURE	13
3.1.2 DAGRITME	14
3.1.3 ROL VAN DE STAFLEDEN IN HET WAARBORGEN VAN DE EMOTIONELE VEILIGHEID.	15
3.1.4 AANSPREEKBAARHEID EN ZELFREGULATIE	15
3.1.5 OMGAAN MET CONFLICTEN	16
3.1.6 EMOTIES ERVAREN	16
3.2 DE SOCIALE COMPETENTIE	17
3.2.1 SAMEN SPELEN	17
3.2.2 RESPECTVOLLE ONGANG	18
3.3 DE PERSOONLIJKE COMPETENTIE	18
3.3.1 ONTWIKKELING VAN DE COGNITIEVE COMPETENTIE	18
3.3.1.1 TAALONTWIKKELING	19
3.3.2 ONTWIKKELING VAN DE CREATIEVE COMPETENTIE	19
3.3.3 ONTWIKKELING VAN DE MOTORISCHE COMPETENTIE	19
3.3.4 ONTWIKKELING VAN ZELFSTANDIGHEID EN AUTONOMIE	20
3.3.5 DE ONGANG MET WAARDEN EN NORMEN	20
4 DE KINDEROPVANG	21
4.1 OPENINGSTIJDEN	21
4.2 DE GROEPEN	21
4.2.1 ACTIVITEITEN BUITEN DE STAMGROEP	21

4.2.2 BUITENSPELEN	21
4.3 MENTORSCHAP	21
4.4 IN KAART BRENGEN VAN DE ONTWIKKELING	22
4.4.1 SIGNALEREN VAN PROBLEMEN	22
4.4.1.1 CYCLUS VAN DE ZORGSTRUCTUUR (VOLGENS HET ZORGPROTOCOL):	22
4.5 VOEDING	23
4.6 SLAPEN	24
4.7 DE OVERSTAP NAAR DE BASISCHOOL	24
4.7.1 OVERGANG NAAR SCHOOL	24
5 INZET STAF	25
5.1 DAGELIJKE BEZETTING	25
5.2 VASTE GEZICHTEN	25
5.3 AFWIJKEN BKR	25
5.4 VIER OGEN PRINCIPE	26
5.5 ACHTERWACHT	26
5.6 COACHING EN BEGELEIDING VAN STAF	26
6 OUDERS	28
6.1 PLAATSING, WIJZIGINGEN, EXTRA DAGEN EN UURTARIEF,	28
6.1.1 PLAATSING EN WIJZIGINGEN	28
6.1.2 RUILEN EN EXTRA OPVANGDAGEN	28
6.1.3 UURTARIEF	28
6.2 CONTACT MET OUDERS	28
6.2.1 VOORTGANGSGESPREKKEN MET OUDERS	29
6.3 OUDERCOMMISSIE/AOR	29
6.4 KLACHTENREGELING	31
7 REFERENTIES	32

1 Inleiding

Welkom bij het pedagogisch beleidsdocument van de kinderopvang van Sudbury Amersfoort. Ten grondslag aan dit pedagogisch beleidsplan ligt het document “Pedagogische visie en uitgangspunten van Sudbury School Amersfoort” (Hartkamp-Bakker, 2022). In het visiedocument wordt de kijk op ontwikkeling, leren en de maatschappelijke positie verantwoord door middel van een verscheidenheid aan bronnen van een school voor basis en voortgezet onderwijs. Het visiedocument is gericht op de leeftijd vanaf ongeveer vier jaar en ouder. Rond de leeftijd van ongeveer vier jaar hebben mensen de beschikking over een volledig ontwikkeld bewustzijn over hoe problemen opgelost en besluiten genomen moeten worden; ze beschikken over het bewustzijn van wat ze weten en wat ze niet weten, welk soort informatie ze nodig hebben om problemen op te lossen, en wanneer ze uit hun problemen zijn (Greenberg, 1987). Vier jaar is geen harde leeftijdsgrens, de leeftijd waarop ze dit kunnen, wordt bepaald door de competentie van het individuele kind.

Dit is het pedagogisch beleidsplan. Hiernaast is er een veiligheids- en gezondheids beleidsplan en een meldcode kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.

Voor het pedagogisch beleidsdocument 0-4 jaar wordt er gebruikgemaakt van onderbouwing vanuit dezelfde theorieën, zoals de Evolutionaire ontwikkelingspsychologie en zelfdeterminatietheorie. De kijk, ook op het jonge kind, zal veel overlap vertonen. Waarbij we moeten opmerken dat het jonge kind een grotere zorgbehoefte heeft en meer afhankelijk is van ‘verzorgenden’, dan het kind dat naar de basisschool gaat. Het doel is om het kind zo optimaal mogelijk te ondersteunen in de groei naar onafhankelijkheid en autonomie. Naar het visiedocument zal hier verderop gerefereerd worden als “de Pedagogische visie”.

1.1 Wat is het Sudbury model?

Het Sudbury model is ontstaan vanuit een model van onderwijs, neergezet door de Sudbury Valley School in Massachusetts, U.S.A. sinds 1968, waarin jonge mensen zeggenschap hebben over hun eigen leven, keuzes en toekomst, en gezamenlijk zeggenschap hebben over de organisatie van de schoolgemeenschap waar zij een onderdeel van vormen. Het uitgangspunt van een Sudbury school is dat kinderen **volwaardig mens** zijn en moeten worden vertrouwd en gerespecteerd, zonder enig onderscheid tussen leeftijd, geslacht, ras, cultuur of religie. Daarnaast is een uitgangspunt dat **alle mensen een natuurlijke motivatie hebben om te leren**. Deze uitgangspunten gelden ook voor kinderen onder de schoolgaande leeftijd, en zal de basis vormen voor het beleid van Sudbury Kinderopvang Amersfoort.

1.2 Ontstaan Sudbury Amersfoort

Sudbury School Amersfoort is ontstaan uit een gezamenlijk project van verschillende initiatiefnemers, waaronder ouders en stafleden van een Sudbury school die vanuit Harderwijk een nieuwe locatie zocht. Hierbij waren ook mensen betrokken met kinderopvang-ervaring. Door de kennis te bundelen, hebben we besloten om naast de school ook kinderopvang en BSO te faciliteren. Op die manier creëren we een kindercentrum met als kern het Sudbury concept.

1.3 Essentie van het concept voor de kinderopvang

Ieder mens, en dus ieder kind, is uniek en heeft eigen voorkeuren en talenten. Daarnaast floreert de mens in een sociale omgeving met een diversiteit aan verschillende mensen. Op een Sudbury school is er volledig vertrouwen in de natuurlijke drang tot ontwikkeling. Het kind is motivationeel en cognitief toegerust voor de eigen ontwikkeling en doorloopt de verschillende ontwikkelingsstadia in zijn eigen tempo. Vanaf jongs af aan leren kinderen door te spelen en te ontdekken en door middel van observatie en imitatie. Ze leren ook door middel van gesprekken te voeren en verhalen te horen in de context van de gemeenschappen waarvan ze deel uitmaken. In het begin zijn ze sterk afhankelijk van hun verzorgenden, maar zodra ze zich zelfstandig kunnen voortbewegen verbreedt hun wereld zich en gaan ze op ontdekking uit. Steeds meer zullen ze met leeftijdsgenootjes, oudere broertjes of zusjes en andere speelkameraadjes samen spelen en op die manier zichzelf ontwikkelen. Op Sudbury Kinderopvang Amersfoort geven we kinderen een ervaring mee van opgroeien in een bredere sociale context vergelijkbaar met een groot gezin, waarin we elkaar helpen en rekening houden met elkaar.

1.4 Doel van Sudbury Kinderopvang Amersfoort

Ons doel is een fijne plek voor kinderen van 0 tot aan de schoolgaande leeftijd te creëren, een plek waar kinderen onbekommerd kind kunnen zijn en in hun waarde gelaten worden. Waar ze rust en geborgenheid ervaren als ze hier behoefte aan hebben, maar ook de kans krijgen om een vrije interactie met hun omgeving aan te gaan. Een plek waar de kinderen binnen en buiten met elkaar en met verschillende volwassenen kunnen optrekken en zich in deze omgeving optimaal kunnen ontwikkelen.

De taak van de stafleden is om te zorgen dat de kinderen:

- zich thuis voelen en verzorgd worden;
- in hun ontwikkelbehoefte worden voorzien;
- in hun waarde worden gelaten.

In het pedagogisch beleid, hoofdstuk 2, is uitgewerkt hoe we dat in de praktijk brengen.

1.5 School en kinderopvang

Sudbury Kinderopvang Amersfoort is gevestigd in het pand van Sudbury Amersfoort. De kinderopvang vormt samen met de school en BSO een kindercentrum.

1.6 Kwaliteitseisen voor de kinderopvang

Op onze babygroep en peutergroep gelden de volgende globale kwaliteitseisen waarop de GGD jaarlijks incidenteel controleert:

- Verantwoorde opvang wordt getoetst aan de inzet van personeel zowel kwalitatief als kwantitatief (opleidingseisen en groeps grootte), de beroepskracht/kind ratio (BKR) en het pedagogisch beleid.
- Er zijn maximaal 12 kindplaatsen per groep per dag.
- Op de opvang zijn beroepskrachten aanwezig met een voor de werkzaamheden passende beroepskwalificatie overeenkomstig de CAO kinderopvang. Voor de babygroep zijn de beroepskrachten vanaf 1 januari 2025 in het bezit van een certificaat werken met baby's.
- De stafleden zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en staan ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang voor continue screening.
- De binnenruimte is 3,5 m² per kind (12 kinderen x 3,5 = 42m²) en ligt aangrenzend aan de buitenruimte die tenminste 3m² bruto per kind is (eisen Besluit Kwaliteit Kinderopvang).
- Er worden (digitale) risico-inventarisaties gezondheid en veiligheid gemaakt en de daarbij behorende actieplannen van een veilige, hygiënische opvang van kinderen.
- Er is een informatieplicht aan ouders over het te voeren beleid en ouders hebben de mogelijkheid om advies te geven.
- Er is een vorm van oudervertegenwoordiging (ouderraad/commissie) of de mogelijkheid daartoe of de mogelijkheid daartoe, inclusief Klachtenregeling.
- Er is een protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor Sudbury Amersfoort.

2 Pedagogisch beleid

2.1 Algemene visie Sudbury Kinderopvang Amersfoort

Onze visie op een gezonde ontwikkeling voor kinderen tot de schoolgaande leeftijd, gaat ervan uit dat de kinderopvang zo dicht mogelijk bij een situatie komt van het opgroeien in een groot gezin. Waarbij je je als jong kind geborgen en veilig kunt voelen, maar ook de ruimte krijgt om op onderzoek uit te gaan. Een plek waar je op basis van natuurlijke leerbronnen je zo optimaal mogelijk kunt ontwikkelen. Het bieden van een omgeving waarin kinderen zichzelf mogen zijn en waarin ze de ruimte krijgen zich op hun eigen wijze en in hun eigen tempo te ontwikkelen. Leren gebeurt met vallen en opstaan, ook van het leren omgaan met tegenslagen.

2.2 Opvoedingsvisie

Bij Sudbury Kinderopvang Amersfoort krijgen kinderen de kans om nieuwe uitdagingen aan te gaan en zich zowel in mentaal, sociaal als ook in fysiek opzicht te ontwikkelen. We willen dat de kinderen zowel zichzelf leren waarderen als de mensen en de wereld om hen heen. Het is ons ideaal dat ze openstaan voor anderen, maar tegelijkertijd weerbaar zijn en voor zichzelf kunnen opkomen.

Het stafteam gaat op een alerte en responsieve manier met de kinderen om. Ze stellen zich open voor de signalen van de kinderen en reageren hier op een passende manier op. Vanuit onze visie behandelen wij jonge kinderen als volwaardig mens. De staf toont respect voor de eigen wil van de kinderen, en stelt heldere grenzen aan hun gedrag. De staf is zich bewust van hun voorleef-functie in de omgang met de kinderen; het zelf voorleven van normen en waarden hoort bij onze visie op hoe kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen in deze omgeving.

Kinderen leren spelenderwijs. Binnen Sudbury Kinderopvang Amersfoort hechten we daarom veel waarde aan **vrij spel**. We vinden het erg belangrijk kinderen “los te laten” binnen hun eigen belevingswereld in plaats van ze continu te voeden met de onze. Door vrij spel ontwikkelen kinderen zich en leren ze te vertrouwen op zichzelf.

We zorgen daarom op onze kinderopvang voor een rijke, uitdagende omgeving, met verschillende materialen die op hun eigen niveau bereikbaar zijn. Daarnaast bieden we veel tijd aan waarin we de kinderen vrij laten spelen, zowel binnen als buiten. Bij het doen van activiteiten hebben we een proces doel en geven we ieder kind de ruimte eigen keuzes te maken.

Plezier hebben en maken is daarbij ook een belangrijke kernwaarde in onze opvoeding. Kinderen zijn op Sudbury Kinderopvang Amersfoort om het naar hun zin te hebben, om eindeloos te spelen, om te genieten van het samenzijn met de andere kinderen en van de tuin. Om plezier te stimuleren kijken we als staf waar behoefte aan is en faciliteren we het spel van de kinderen waar nodig.

Het '**leren omgaan met negatieve gevoelens**' vormt een essentieel onderdeel van het leerproces in de groei naar een emotioneel evenwichtig persoon. Het mogen, maar ook kunnen falen (in de zin van het omgaan met falen) om te kunnen groeien in bewustwording en om van daaruit een kracht te ontwikkelen om door te zetten, is essentieel voor een gezonde ontwikkeling. Onze visie is dat een kind moet leren omgaan met tegenslagen, met situaties waarin hij zich eventueel ook niet prettig voelt. Het is dan ook expliciet niet de bedoeling dat de omgeving de omstandigheden aanpast, maar dat het kind de feedback en ondersteuning krijgt om te leren omgaan met negatieve gevoelens, tegenslagen, lastige situaties en levensvraagstukken en leert zoeken naar oplossingen.

In **vrij spel** oefenen kinderen doorlopend met **zelfregulatie** in omgang met elkaar. De ervaring om zelf tot oplossingen en compromissen te komen is iets wat veel geoefend moet worden. Daar waar het uit de hand dreigt te lopen, is inmenging van een volwassene gewenst. Maar de ervaring dat je je deelname aan spel niet kunt afdwingen, is een ervaring die zelfregulatie ondersteunt. Ook het leren omgaan met teleurstelling en verdriet zijn emoties die erbij horen en waar je hier veilig mee kunt leren omgaan.

Vaak wordt buitensluiten gezien als een negatieve manier om te leren met iedereen om te kunnen gaan en wordt bij uitsluiting overgegaan op ingrijpen en gedwongen samen te spelen. Buitensluiten wordt gezien als emotioneel 'zielig' en onderliggend is er een zorg dat het een vorm van pesten betreft. Wij herkennen meerdere vormen van buitensluiten: een vorm die gaat over de persoon (bijv. kleur huid, religie, lengte); een vorm die gaat over gedrag (bijv. je bent niet eerlijk, je verstoort het spel, ik vind je niet aardig); en een vorm die gaat over dat het spel het niet toelaat (er kunnen maar twee mensen het spel spelen).

We zullen altijd ingrijpen bij buitensluiten om persoonlijke redenen, omdat dit de kern van **respectvolle omgang** betreft. In de andere gevallen, kiezen we ervoor om jonge kinderen niet te dwingen met elkaar samen te spelen, maar de ervaring van afwijzing te gebruiken in de ontwikkeling van sociale omgang met elkaar. Er zijn altijd redenen waarom kinderen elkaar buitensluiten en daar hebben we oog voor. Kinderen geven elkaar eerlijke en in onze volwassen ogen soms harde feedback. Om emotioneel weerbaar te worden is de ervaring van omgang met buitensluiten op deze leeftijd van essentieel belang in de ontwikkeling van de sociale competentie die het pesten op latere leeftijd juist helpt tegengaan. Ons doel is dat kinderen tot zelfregulatie komen, het reguleren van hun eigen gedrag en het kunnen omgaan met feedback, zonder toezicht van een volwassene, en dit alles doen op een flexibele, niet-conflictueuze manier.

Er zijn sterke aanwijzingen dat **emotionele zelfregulatie** wordt vergemakkelijkt door een betrokken, responsieve opvoeding, door opvoedstijlen die emotionele expressie toestaan en ondersteunen en die het kind de gelegenheid geven om autonoom emoties te reguleren. Door als stafleden de emotie niet af te wijzen, te controleren of te negeren, maar het kind zelf de emotie te laten oplossen en te zorgen dat emotie niet escaleert, ondersteunt het zelfregulerende vermogen van het kind in de omgang met emoties ook op latere leeftijd.

Plezier is ook iets wat wij voorleven: we zijn niet continu druk bezig om alles in goede banen te leiden, maar gaan ook regelmatig even zitten en genieten van de kinderen. Of als de zon schijnt genieten we van de zon, en binnen een minuut zit je dan vaak samen met een heel stel kinderen van de zon te genieten!

Zoals al aangegeven, is een belangrijke waarde voor Sudbury Kinderopvang Amersfoort dat we **respectvol** met elkaar omgaan. We zijn **gelijkwaardig** en iedereen hoort erbij. Alle kinderen en stafleden zijn uniek en we houden rekening met ieders specifieke behoeften. Als staf geven we het goede voorbeeld en moedigen we de kinderen aan lief te zijn voor elkaar en te leren anderen te respecteren. **Aanspreekbaar zijn op je gedrag**, dat je weet wanneer je moet stoppen als iemand anders dat duidelijk aangeeft, is iets wat veel geoefend moet worden om tot zelfregulatie te komen. Hiervoor is specifiek veel aandacht in de kinderopvang. We ondersteunen het kind door het te leren zijn gevoelens en behoeftes te benoemen, naar elkaar te luisteren en rekening te houden met de emoties en behoeften van de ander.

Door het contact met verschillende stafleden en kinderen, leren kinderen om te gaan met verschillen en **diversiteit**: geen mens is immers hetzelfde. Zo kunnen kinderen kennis maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving en worden zij voorbereid op een actieve participatie in de maatschappij.

In het leren omgaan met de natuur, is het belangrijk dat kinderen een plek hebben waar je op zoek kan gaan naar pissebedden, wormen, slakken en vogels en waar je mag wroeten in de aarde, helpen bij het zaaien en planten van groente of fruit. In onze buitenruimte proberen wij een omgeving te bieden die dicht bij de natuur staat en waar kinderen deze kunnen ontdekken.

Andere belangrijke waarden voor ons zijn **vertrouwen en zelfstandigheid**. We vertrouwen de kinderen, dit is wat we naar hen uitstralen. We laten kinderen zelf dingen uitvinden en zelf dingen doen, hierdoor groeit hun vertrouwen in zichzelf. Als kinderen het leuk vinden, mogen ze participeren binnen de groep, bijvoorbeeld door mee te helpen of een speciaal taakje te doen. Ze dragen bij in dezelfde 'wereld' als de volwassenen en werken aan gemeenschappelijke doelen. Zo geven we de kinderen mee dat ze 'het zelf kunnen' en kunnen ze vertrouwen ontwikkelen in zichzelf. Ook geven we ze mee dat ze onderdeel zijn van de groep en dat hun bijdrage ertoe doet voor iedereen.

Communicatie bouwt voort op de gezamenlijke inspanningen. Hiermee wordt bedoeld dat we de kinderen meegeven dat communiceren met elkaar bijdraagt aan elkaar leren kennen en begrijpen. Dat het een tool is voor het opbouwen van relaties met anderen en betekenis geven aan emoties en gevoelens.

We oordelen niet als ze iets niet goed doen, of als iets mislukt. Kinderen die taken doen zien het belang en het succes of de mislukking van hun inspanningen. Om ze te ondersteunen in hun competentiegevoel kijken we of ze moeilijker werk kunnen doen of soms ook al met minder toezicht. Vertrouwen en tijd vormen ook hier de basis van de ontwikkeling.

3 De Vier Competenties uit de Wet Kinderopvang.

De vier competenties zoals omschreven in de Wet Kinderopvang komen in het gehele pedagogische beleidsplan aan bod. Deze competenties zijn:

- De emotionele veiligheid en competentie.
- De persoonlijke competentie.
- De sociale competentie.
- De omgang met waarden en normen.

Het omschrijven van een plan is één. Het daadwerkelijk uitdragen van de omschreven visie valt of staat met de uitvoerende stafleden.

Op Sudbury Kinderopvang Amersfoort ondersteunen we een omgeving waarin kinderen spelenderwijs sociale, emotionele en cognitieve kennis en vaardigheden kunnen verwerven. De kinderen leren steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden. Kinderen doen hier elke dag nieuwe ervaringen mee op. Vaardigheden als het opbouwen van vriendschappen, samen spelen en delen, rekening houden met anderen en kennis maken met verschillende waarden en normen. Vanuit de evolutionaire ontwikkelingspsychologie weten we dat samen spelen essentieel is voor leren en ontwikkelen, zowel sociaal, emotioneel als cognitief (Gray, 2013; Martens, 2019; Pellegrini et al., 2007). Ook weten we dat kinderen op vele andere manieren sociaal leren, door anderen te observeren en te imiteren, door met elkaar te praten en te luisteren naar gesprekken en verhalen (ook door gesprekken af te luisteren terwijl ze in de buurt zitten te spelen). Maar ook individueel leren ze door dingen te onderzoeken, uit elkaar te halen of te bouwen. Ze verleggen hun grenzen door dingen uit te proberen, vol te houden en telkens opnieuw te proberen (met vallen en opstaan). Jonge kinderen overschatten hun competenties, wat hen de moed geeft om moeilijke dingen onder de knie te krijgen.

3.1 De emotionele veiligheid en competentie

Een veilig gevoel maakt dat kinderen zich prettig en op hun gemak voelen. Dit welbevinden is een belangrijke eerste voorwaarde voor het uitproberen van nieuwe dingen, voor cognitieve, creatieve en sociale ontwikkeling. Door gebruik te maken van positieve communicatie bieden de stafleden de eerste belangrijke voorwaarde voor het welbevinden van kinderen. De positieve communicatie bestaat uit het tonen van interesse, acceptatie, inlevingsvermogen en het tonen van begrip. Het gaat om empathie en sensitieve responsiviteit. Op een moment dat er een op een met een kind gewerkt wordt is er volle aandacht voor het kind. Elk kind is uniek en heeft zijn eigen karakter, ontwikkeling en behoeften. De stafleden kijken bewust naar het unieke van het kind door actief te luisteren en verwachtingen af te stemmen op het individuele kind. Ook naar de ouders nemen zij een open, vriendelijke houding aan en luisteren naar hen en nemen hen serieus.

3.1.1 Wennen

Voor iedere kind, welke leeftijd het ook heeft, is het wennen aan de voor hen onbekende omgeving van de kinderopvang. Wij bieden daarom voldoende rust en ruimte voor het wennen aan de nieuwe omgeving. Het wennen kan uitsluitend plaatsvinden nadat een plaatsingsovereenkomst is getekend door de ouders.

3.1.1.1 Wenprocedure

Na de inschrijving van een nieuw kind vindt er eerst een kennismakingsgesprek plaats. Tijdens dit bezoek kan het kind met ouders en/of verzorgers de opvang en de groep komen bekijken. Mocht het gezin over willen gaan tot plaatsing, dan vindt er een intakegesprek plaats. Tijdens dit gesprek worden de wendagen afgesproken. Ook vragen we door middel van een formulier specifieke gegevens over het kind. Slaapt het kind bijvoorbeeld met een knuffel of speen of mag het bepaalde voedingsproducten niet vanwege allergieën. Wat vindt het kind fijn en wat heeft een kind nodig om bij verdriet getroost te worden.

De wenperiode bedraagt ongeveer een maand. De eerste keer laten we het kind een paar uurtjes wennen, eventueel met de ouder erbij. We zullen de ouder ondersteunen in het loslaten van hun kind en te vertrouwen op de professionele staf binnen de Sudbury kinderopvang. We bouwen die uren op tot een hele opvangdag in overleg met de ouders. Tijdens deze wenmomenten adviseren we ouders om goed telefonisch bereikbaar te zijn.

In de wenperiode geven we speciale aandacht aan het proces van wennen van een kind. We zorgen voor een ontspannen en open sfeer. Stafleden hebben tijdens de wenperiode extra aandacht voor de behoefte van het kind om geborgenheid en veiligheid op te bouwen. Dit vraagt oplettendheid en invoelend vermogen van onze stafleden om in te spelen op de persoonlijke behoefte van het kind. Door geborgenheid en nabijheid te bieden aan het kind, kan er verbinding ontstaan die voor een veilig gevoel gaat zorgen. Denk aan samen spelen, tijd voor knuffels en ruimte voor begeleide kennismaking met andere kinderen en stafleden. Met de weg van de geleidelijkheid worden altijd in samenspraak met ouders, schema's van thuis aangepast aan het ritme van de opvang.

In het wenproces krijgt het ophaalmoment extra aandacht: we vertellen ouders hoe de dag was voor het kind. Voor de allerjongsten houden wij op het whiteboard bij hoe de dag is verlopen. We nemen bewust afscheid van ouder en kind op een rustige en vriendelijke/open manier.

Wennen op de groep

Start een kind op de babygroep, dan besteden we veel aandacht aan het wennen aan de groepsruimte en de (vaste) verzorger van het kind. Het intakegesprek vindt daarom (deels) plaats in de groepsruimte. Zo kan het kind wennen aan de geluiden, geuren en gezichten die bij deze ruimte horen. In culturen waar jonge kinderen worden opgevoed door meerdere verzorgenden, leren ze jonge kinderen vertrouwd te worden met nieuwe gezichten door ze met het gezicht te richten op de nieuwe omstandigheid vanuit de veilige schoot van de moeder of vader (Gauvain, 2001). Bij de intake zullen we ouders vragen om het kind op die manier te laten wennen aan ons en onze omgeving.

Start een kind op de peutergroep, ook dan besteden we aandacht aan het leren kennen van de groepsruimte, de stafleden en de kinderen die aanwezig zijn op de groep. Ook hierbij vindt het intakegesprek (deels) plaats in de groepsruimte. Tijdens dit gesprek mag het kind naar eigen behoefte de ruimte al ontdekken.

3.1.2 Dagritme

Bij Sudbury Kinderopvang Amersfoort hanteren we een dagritme. Deze structuur biedt houvast en stabiliteit voor kind en staf. Belangrijk is dat het dagritme wordt aangehouden, maar dat er ook voldoende ruimte blijft voor flexibiliteit. De staf draagt zorg voor de uitvoering van het dagritme en kan hiervan afwijken indien nodig. Zo kan het zijn dat er eerder of later wordt gegeten of dat kinderen eerder of later naar bed gaan. De kinderen hebben de hele dag toegang tot hun eigen drinkbeker met water.

8:00 - 9:30	Inloop
9:30 - 10:00	Eetmoment; bijvoorbeeld fruit. Verschonen en kinderen naar bed die 2x slapen
10:00 - 11:30	Vrij spel, binnen en/of buiten
11:30 - 12:00	Eetmoment; bijvoorbeeld een broodmaaltijd
12:00 - 12:30	Verschonen, kinderen naar bed die 1x op de dag slapen
14:00 - 14:30	Kinderen uit bed, verschonen. Kinderen die 2x slapen weer naar bed
14:30 - 15:00	Eetmoment; bijvoorbeeld rauwkost
15:00 - 17:00	Vrij spel, binnen en/of buiten. Verschoonmoment.
17:00	Eetmoment; bijvoorbeeld crackers De kinderen kunnen worden opgehaald vanaf 16.30 uur.

3.1.3 Rol van de stafleden in het waarborgen van de emotionele veiligheid.

Onze visie is dat een kind een omgeving nodig heeft waarin het zich vertrouwd kan voelen; een transparante en voorspelbare omgeving. In een dergelijke omgeving is het van belang dat een kind het vertrouwen en de tijd krijgt om zich in eigen tempo te ontwikkelen. Bij Sudbury Kinderopvang Amersfoort vinden we het belangrijk dat de kinderen zich veilig en thuis voelen. We willen een omgeving creëren waarin kinderen zichzelf mogen zijn en waarin ze de ruimte krijgen zich op hun eigen wijze en in hun eigen tempo te ontwikkelen. De stafleden gaan op een alerte en responsieve manier met de kinderen om: ze stellen zich gevoelig op voor de signalen van de kinderen en reageren hier op een passende manier op. Stafleden tonen respect voor de eigen wil van de kinderen, maar stellen wel grenzen aan hun gedrag. We bieden ieder kind de mogelijkheid om uitdagingen aan te gaan. Als stafleden zorgen we voor een omgeving die dit kan realiseren, voor zover dit mogelijk is.

Bij Sudbury Kinderopvang Amersfoort kiezen wij voor aandacht voor het proces en niet het einddoel. De intrinsieke motivatie van het kind staat hierbij centraal. Wij vragen van de stafleden om een afwachtende en faciliterende houding aan te nemen. Stafleden ondersteunen de processen van het kind en geven aandacht aan de overgangen in het dagritme om duidelijkheid voor kinderen te realiseren.

We vragen de stafleden te werken vanuit een open, respectvolle en nieuwsgierige houding richting het kind en collega's. Stafleden communiceren op een gelijkwaardige, respectvolle manier met kinderen, zonder 'Childism'¹ (Young-Bruehl 2012), dus niet neerbuigend of kleinerend. Belangrijk vinden wij het om in eerste instantie te spreken over gewenst gedrag waarna ongewenst gedrag kort wordt benoemd. Door de groepssituatie waarin kinderen meestal op vanzelfsprekende wijze meedoen met de groep is het corrigeren van kinderen veel minder een item dan in de thuissituatie.

3.1.4 Aanspreekbaarheid en zelfregulatie

We stimuleren een aanspreekcultuur. Aanspreekbaarheid op je gedrag is een belangrijke pijler in onze visie. Dit bereik je niet met een belonings- en bestraffingssysteem of door time-outs te geven. Toch moeten kinderen leren dat er consequenties zitten aan negatief gedrag. Door een consequentie te koppelen aan het gedrag, zonder de persoon apart te zetten of te straffen, leren kinderen dat je fouten mag maken en dat je gedrag zelf kan sturen. Ze leren dat dit niets te maken heeft met hoe je gewaardeerd wordt als persoon. Als persoon wordt je in je waarde gelaten en wordt je gesteund in de vaardigheid je gedrag onder controle te krijgen.

¹ Childism (Kinderisme) beschrijft het behandelen van jonge mensen als inferieur of incompetent, of nog niet competent, vanwege hun afwijkende grootte, ervaring en status.

Op een Sudbury school vormt het leren omgaan met consequenties die gekoppeld zijn aan gedrag de basis van het Juridische systeem en aanspreekbaarheid op gedrag is een voorwaarde om te kunnen functioneren. Daar bereiden we de kinderen op voor. Anders dan 'luisteren naar anderen' wat gaat over volgzaamheid, gaat 'aanspreekbaar zijn op gedrag' over **zelfregulatie**.

Kinderen leren door fouten te maken. Stafleden maken bewust contact met het kind, blijven rustig en geven kort aan welk gedrag niet gewenst is. Afhankelijk van de ontwikkelfase van het kind is het soms gewenst het kind even uit de situatie te halen om het gedrag te stoppen (dat is dan een van de consequenties van het gedrag). We zijn ons ervan bewust dat de kracht ligt in de herhaling en in het consequent blijven over de gegeven boodschap. Het doel hierbij is dat kinderen leren functioneren in sociaal verband. Dit leren vormt een heel belangrijk onderdeel van de ontwikkeling in deze dreumes- en peuter fase.

3.1.5 Omgaan met conflicten

Er zijn bij Sudbury Kinderopvang Amersfoort regels die o.a. te maken hebben met de fysieke en emotionele veiligheid. Zo hanteren we regels als: **respect hebben voor elkaar, wat** onder andere betekent: elkaar geen pijn doen of geen dingen van elkaar afpakken. De stafleden herinneren de kinderen aan de regels en ondersteunen de kinderen in de zorg voor elkaar. Daarnaast zijn stafleden alert om situaties te beoordelen op veiligheid. We leggen de kinderen uit waarom iets niet mag en waarom iets gevaarlijk is. En we waarborgen de veiligheid door heldere grenzen te stellen en consequenties te verbinden aan ongewenst gedrag.

Als kinderen een conflict hebben, oordelen stafleden of hun tussenkomst noodzakelijk is. Er zijn een heleboel conflicten die kinderen zelf op kunnen lossen. We willen hen hier ook de ruimte voor geven. Daarom is het belangrijk bij milde conflicten observerend en afwachtend op te treden. Indien nodig grijpen de stafleden in met een onderzoekende en verzoenende houding. Beide kinderen worden gestimuleerd om in hun eigen woorden te vertellen wat er is gebeurd en of ze zelf een oplossing weten. Als ze er samen niet uitkomen, helpt het staflid bij het vinden van een oplossing die voor hen beiden goed is. Belangrijk is dat eenieder zich in zijn waarde gelaten voelt. Kinderen zullen door onze afwachtende en toch aanwezige houding ervaren dat ze zelf om hulp kunnen vragen. Het doel is de kinderen te ondersteunen in de ontwikkeling van zelfregulatie.

3.1.6 Emoties ervaren

Emoties horen bij het leven en in de omgang met emoties zul je je als je jong bent ook moeten ontwikkelen. In de jonge levensfase kunnen kinderen emoties vaak nog niet goed duiden. Op momenten van verdriet of boosheid is het goed als een staflid de emotie weet te benoemen. Als een kind een driftbui heeft, is het goed om het even de tijd te geven. Vaak maakt het inmengen op zo'n moment de driftbui erger. Wel zorgen de stafleden ervoor dat de situatie niet escaleert door zelf de rust te bewaren en wordt er gelet op de veiligheid van het kind en de omgeving. Indien nodig zal er gehandeld worden om onveilige situaties te vermijden. Door niet te oordelen, maar het kind de emotie te laten ervaren en weten te benoemen, helpt bij het aanvaarden dat emoties er mogen zijn en hoe je ermee om kunt gaan.

3.2 De sociale competentie

De extreem lange jeugd van de mens is evolutionair gegroeid, omdat de mens zo verschrikkelijk veel sociaal te leren heeft. De menselijke sociale cognitie, dat wil zeggen het vermogen om de mentale toestanden van anderen te lezen, wordt vanuit een evolutionair oogpunt gezien als de belangrijkste vorm van denken waaruit de indrukwekkende reeks intellectuele vermogens van Homo sapiens is afgeleid (Causey & Bjorklund, 2011). Ook Vygotsky (1978) schreef dat sociale ontwikkeling de basis vormt voor cognitieve ontwikkeling. Volgens Vygotsky speelt sociale interactie een fundamentele rol in het proces van cognitieve ontwikkeling.

In de eerste levensjaren leren kinderen de beginselen van de sociale omgang met zichzelf en anderen, waardoor een belangrijke basis wordt gelegd op sociaal gebied. Kinderen ontwikkelen zich van een individu dat nog erg op zichzelf gericht is, tot een individu dat in interactie staat met de mensen om zich heen. Jonge kinderen zijn nog erg op zichzelf gericht en moeten nog leren wat een ander wel of niet leuk vindt. Naarmate zij ouder worden, raken kinderen zich steeds meer bewust van de gevoelens en behoeftes van anderen en kunnen hier op hun beurt steeds beter rekening mee houden.

3.2.1 Samen spelen

Spel is een essentiële kwaliteit van ons mens-zijn, van het leren kennen van onszelf, de ander en de wereld (Martens, 2019). Spelen vormt de basis voor het oefenen met sociale omgang. Jonge peuters spelen vaak nog alleen, naast anderen. Peuters beginnen ongeveer vanaf hun derde jaar samen te spelen met andere kinderen. Door met andere kinderen in **vrij spel** om te gaan, leert een kind sociale regels zoals geven en nemen en samenwerken. Kinderen leren van het delen van speelgoed en van ideeën uit te wisselen. Daarnaast beginnen ze met moreel redeneren om een gevoel van waarden te ontwikkelen.

Sudbury Kinderopvang Amersfoort vormt als het ware een tweede familie, waar kinderen veilig kunnen oefenen met sociale omgang. Dit ontstaat door vaak samen te kunnen spelen en gaat letterlijk en figuurlijk met vallen en opstaan. Het gaat gepaard met conflicten die essentieel zijn voor de ontwikkeling. Gaandeweg leren ze elkaar te waarderen, te helpen, te respecteren en rekening te houden met elkaar. Kinderen leren van én door elkaar, voor nu én later.

3.2.2 Respectvolle omgang

Peuters vinden het vaak moeilijk om dingen te delen. Wat de één heeft is voor de ander aantrekkelijk. Daarvoor hebben we begrip. We stimuleren de kinderen om onder woorden te brengen wat ze willen en als de kinderen er onderling niet uitkomen, kijken we samen naar een oplossing. Door samen onze aandacht te richten op de gevoelens en wensen van een ander, ondersteunen we respect te hebben voor een ander en je in te kunnen leven in iemand anders zijn gezichtspunten, in het ontwikkelen van een theory of mind ofwel een inlevingsvermogen. Respect komt ook kijken als je iets wil vertellen, terwijl een ander aan het woord is, dat je dan even wacht. Of in omgang met andere mensen, dat je soms niet altijd je zin kunt krijgen. Het leren omgaan met respect voor een ander is iets wat op vele momenten aan de orde zal komen en vraagt een actieve voorbeeldrol van het staflid. Het gaan begrijpen dat andere mensen ook andere gedachten en voorkeuren kunnen hebben. Dit vormt de basis voor het oplossen van conflicten en respect hebben voor een ander en omgaan met diversiteit van mensen.

3.3 De persoonlijke competentie

In **vrij spel** ontwikkelen kinderen zich doorlopend, zowel in hun motorische, cognitieve, taal- als creatieve vaardigheden. Deze verschillende ontwikkelingen zien wij niet als losse opzichzelfstaande gebeurtenissen, maar vinden altijd geïntegreerd plaats. Zo leren ze steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

3.3.1 Ontwikkeling van de cognitieve competentie

De cognitieve ontwikkeling gaat verder dan alleen taal- of rekenkundige cognitie, het gaat over het ontwikkelen van o.a. het leggen van verbanden, het analytisch vermogen, het implementeren van het geleerde etc. Kinderen ontwikkelen taalvaardigheden door voorgelezen te worden, samen gesprekken te voeren of samen liedjes te zingen. Door te praten over verschillende onderwerpen die spontaan op kunnen komen ontwikkelen ze algemene kennis. Zo komen er allerhande onderwerpen geïntegreerd aan bod als het onderwerp iemand aanspreekt, bijv. dingen over de leefomgeving, over de seizoenen, over sterren en de maan en andere natuurverschijnselen, oorzaak-gevolg relaties etc. Door middel van taal kunnen kinderen ook zelf spelconcepten bedenken tijdens hun vrije spel. Soms komen ze met tellen, cijfers, verhoudingen en hoeveelheden in aanraking in spel of in een gezamenlijke activiteit, maar altijd geïntegreerd met het doel waarvoor het op dat moment ter sprake komt.

Door zoveel mogelijk organisch met de interesse mee te gaan, zowel in activiteiten als in onze gesprekken, weten we dat kennis veel beter en langer beklijft.

3.3.1.1 Taalontwikkeling

Naast de kritische ontwikkelingsgebieden wordt er aandacht besteed aan de taalontwikkeling. Op onze kinderopvang spreken we Nederlands. Goed Nederlands leren spreken is onmisbaar. Op de basisschool kunnen kinderen veel beter meekomen als ze een goede taalbeheersing hebben. Het Nederlands zal dus onze voertaal zijn bij veel van onze activiteiten: voorlezen, boeken bekijken en lezen, gesprekjes met de kinderen, verhaaltjes navertellen, zingen, et cetera.

3.3.2 Ontwikkeling van de creatieve competentie

Kinderen leren o.a. door dingen uit te proberen, te onderzoeken, door dingen te creëren of juist uit elkaar te halen. Het onderzoekend mogen zijn, de ruimte krijgen voor vrij spel en een eigen invulling van tijd in een sociale context, waarborgt een creatieve ontwikkeling. Daarnaast stellen we allerlei materiaal ter beschikking of ontstaan spontane activiteiten op verschillende tijden. Zo maken we soms samen muziek, zingen we, zorgen we regelmatig voor diverse knutselmaterialen. We willen geen standaard werkjes laten maken.

Creativiteit kan zich op vele manieren uiten. Bijvoorbeeld door iets te bouwen van zand, stokjes en aarde, bij het versieren van koekjes of bij het dansen op muziek. Daarnaast is in de ontwikkeling van creativiteit nog een ander belangrijk facet en dat is het hebben van een creatieve geest. Ofwel het kunnen spelen met humor en met woorden en het kunnen denken buiten de gewone kaders en originele oplossingen weten te bedenken. In de manier waarop stafleden zelf ook creatief van geest zijn, ondersteunen ze de creatieve gedachte bij kinderen door het plezier wat je er samen aan kunt beleven. Creativiteit heeft vele facetten, en daar proberen we in de volle breedte oog voor te hebben. Diversiteit in activiteiten zullen er op dagelijkse basis zijn doordat stafleden hun eigen verscheidenheid aan interesses, talenten en competenties in de groep meebrengen, maar ook door de diversiteit bij de kinderen zelf.

Bij Sudbury Kinderopvang Amersfoort zul je als ouders dan ook niet op gezette tijden een standaard ogend, voor alle kinderen hetzelfde werkje thuis krijgen. Het doel is plezier hebben in het doen van dingen met elkaar, niet in het perfect maken van iets. Wat ze maken moet authentiek van henzelf zijn. Wij willen dat hetgeen de kinderen maken op ieder moment mee mag naar huis en dat zal voor het ene kind wellicht vaker plaatsvinden dan voor het andere kind. Ook zal het ene kind hele andere dingen willen maken dan het andere kind, afhankelijk van hun interesse en ontwikkelingsniveau.

3.3.3 Ontwikkeling van de motorische competentie

De motorische ontwikkeling wordt op vele manieren geoefend. Grote motoriek door bijvoorbeeld buiten te klimmen, balanceren op de balk of rondjes te fietsen in de tuin. Fijne motoriek wordt vooral geoefend in meer precieze activiteiten, zoals timmeren, verven, plakken, knippen en tekenen. Soms houden kinderen meer van het spelen met houten blokken of met Kapla, Duplo of klei, waarin net zo goed motorische vaardigheden (naast andere vaardigheden) geoefend worden. Op het moment dat er materialen of activiteiten worden aangeboden, focussen wij ons op het proces. Hier leggen wij dan ook de nadruk op.

3.3.4 Ontwikkeling van zelfstandigheid en autonomie

De stafleden stellen zich zoveel mogelijk afwachtend op. Kinderen zijn creatief en hebben veel fantasie. We geven kinderen daar graag de ruimte voor. De stafleden geven kinderen pas hulp als ze er zelf niet uitkomen of als ze erom vragen. Vaak hebben kinderen nog veel leukere ideeën dan volwassenen. Voor stafleden zijn dit magische momenten. Als je op dat soort momenten een stapje terug doet, observeert wat er gebeurt, dan is dat heel erg waardevol. Dat ondersteunt zelfstandigheid en autonomie.

3.3.5 De omgang met waarden en normen

In de tekst van dit beleidsplan zijn al heel wat normen en waarden en de manier waarop we daar zorg voor dragen voorbij gekomen. De waarden en normen vormen de basis voor de zorg voor een prettig leefklimaat voor iedereen (vrijheid, respect, eerlijkheid, vertrouwen, orde etc.), wat betekent:

- Het respecteren van jezelf en van anderen
- Rekening houden met anderen (en hun privacy)
- Zorgvuldigheid (in omgang met materiaal)
- Zorg voor de omgeving (samen opruimen of schoonmaken).
- Het omgaan met regels en grenzen (Een veilige en voorspelbare omgeving).

De meeste van deze normen en waarden worden spelenderwijs aan de kinderen meegegeven. Voorbeelden zijn: de fruitbak gaat rond en iedereen pakt er een stukje uit, de bordjes worden door een van de kinderen uitgedeeld, we doen een spelletje en iedereen die wil mag meedoen, een peuter mag onder begeleiding de fles geven aan een baby, kinderen mogen zelfstandig spelen als zij niet mee willen doen aan een activiteit. Ook door het geven van het goede voorbeeld leren kinderen veel, want kinderen leren immers door te imiteren. Stafleden zijn zich bewust van hun rolmodel in het voorleven van waarden en normen.

Stafleden zullen ook soms grenzen moeten stellen aan wat kinderen mogen door kinderen te corrigeren op hun gedrag. Deze grenzen moeten duidelijk zijn voor de kinderen, gaan over het gedrag (niet over de persoon) en op die manier aan hen uitgelegd worden. Zie ook in het hoofdstuk [3.1.3 Rol van de stafleden in het waarborgen van de emotionele veiligheid](#). Om veiligheidsredenen moeten bijvoorbeeld overmoedige kinderen (die zelf het gevaar niet zien van wat ze doen) tegen zichzelf en/of het potentiële gevaar voor anderen beschermd worden.

4 De kinderopvang

4.1 Openingstijden

Sudbury Kinderopvang Amersfoort is voor haar kinderopvang geopend van acht uur in de ochtend tot zes uur in de avond. De kinderopvang is 51 weken per jaar geopend met uitzondering van alle officiële feestdagen en de week tussen kerst en oud en nieuw.

4.2 De groepen

Bij de kinderopvang van Sudbury Amersfoort wordt gewerkt met één verticale groep. Op deze groep is er per dag plek voor 12 kinderen in de leeftijd 0 tot 4 jaar (of de leeftijd waarop het kind de overstap maakt naar de basisschool).

4.2.1 Activiteiten buiten de stamgroep

Naarmate kinderen ouder worden, hebben zij behoefte aan een grotere leefomgeving. De oudste peuters van de groep kunnen wanneer mogelijk op bezoek bij de school en/of BSO. Activiteiten vinden spontaan of georganiseerd plaats binnen en buiten de stamgroep. Bij specifieke activiteiten kunnen de kinderen hun stamgroep verlaten.

Bij overkoepelende activiteiten kunnen en mogen groepen worden samengevoegd, mits er voldaan wordt aan de beroepskracht-kind ratio en er schriftelijke toestemming van de ouders is.

4.2.2 Buitenspelen

Door de kinderen van de kinderopvang van Sudbury Amersfoort kan er buiten gespeeld worden in de tuin grenzend aan de binnenruimte.

4.3 Mentorschap

De mentor is het eerste aanspreekpunt van de ouder(s)/verzorger(s) met betrekking tot opvang en begeleiding van het kind. Elk kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor is één van de vaste stafleden van de stamgroep waarin het kind is geplaatst. Vooraf aan de plaatsing wordt bepaald welk staflid als mentor wordt toegewezen. Tijdens het intakegesprek zal de mentor zich voorstellen aan de ouders.

Op de groep hangt een overzicht van de mentoren en hun toegewezen kinderen, waardoor de ouders kunnen weten wie de mentor is van hun kind. Kinderen hebben zelf zelden door welk staflid de mentor is. Dit komt doordat alle stafleden een band met het kind opbouwen en het kind begeleiden. Het kind zelf kan op deze manier onbevooroordeeld een sociale- en vertrouwensband opbouwen met elk staflid dat het tegenkomt gedurende de tijd in de kinderopvang.

Om er voor te zorgen de opvang en begeleiding van het kind en zijn ouder(s)/verzorger(s) zo optimaal mogelijk verloopt zijn een aantal taken toegewezen aan de mentor:

- Verantwoordelijk voor het bespreken van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind met zijn/haar ouder(s)/verzorger(s).
- Verantwoordelijk voor het signaleren van ontwikkel- en/of zorg(vragen) en hiernaar handelen.
- Verantwoordelijk voor overdracht van informatie naar basisonderwijs en eventueel buitenschoolse opvang.

4.4 In kaart brengen van de ontwikkeling

Sudbury Kinderopvang Amersfoort, in samenwerking met Sudbury School Amersfoort, biedt een omgeving waarin een kind zich autonoom kan ontwikkelen. Voor autonomie is zelfbepaling van het grootste belang, los van externe beïnvloeding of druk. Daarom geven wij de kinderen de kans om veel zelf te spelen, ontdekken en te onderzoeken. De stafleden ondersteunen hierbij, maar zonder zich op te dringen. Echter, nemen stafleden gedurende de dag wel waar wat de kinderen doen en kunnen zij deel uitmaken van activiteiten.

Ouders of verzorgers worden op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van hun kind middels de overdracht aan het eind van de dag. Daarnaast is er voor staf en ouders de mogelijkheid een gesprek te plannen om de ontwikkeling van het kind nader te bespreken.

4.4.1 Signaleren van problemen

Elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier. Het kan zijn dat het kind opvallend gedrag vertoont of dat er iets opvalt in de ontwikkeling. De stafleden van Sudbury Amersfoort hebben niet primair de taak ontwikkelingsstoornissen te signaleren, maar zij hebben hierin wel een verantwoordelijkheid. Het gedrag wordt gesignaleerd en geobserveerd door de stafleden. Dit wordt in een overleg met collega's en de pedagogisch coach besproken. Er kan besloten worden om een gerichte observatie uit te voeren op het gedrag en de bevindingen hiervan worden indien nodig door de mentor met de ouders besproken. Met de ouders kunnen concrete afspraken gemaakt worden. Indien het gedrag zich voor blijft doen kan er in overleg met de ouders een handelingsplan opgesteld worden. Ook kunnen ouders geadviseerd worden om een professional in te schakelen. Voor het volledig protocol verwijzen we naar het zorgprotocol. Dit zorgprotocol wordt kindercentrum-breed gebruikt.

In alle gevallen van zorg treedt het zorgprotocol in werking:

- Signaleren
- Bespreken binnen het team
- Bespreken met ouders/verzorgers
- Plan van aanpak maken
- Plan uitvoeren
- Evalueren en eventuele bijstelling

4.5 Voeding

We hechten waarde aan verse producten met zo min mogelijk toevoegingen. We bieden kinderen vers fruit en groente aan. Ook krijgen kinderen een broodmaaltijd en kiezen we voor zuivel, vlees en gezonde houdbare producten als pindakaas of appelstroop. Als een kind een allergie heeft of als er een bepaald dieet wordt gevolgd, vragen wij ouders dit met ons te delen. Net als wanneer een kind bijvoorbeeld vegetarisch of veganistisch eet. Zo kunnen we er rekening mee houden en zoeken naar passende oplossingen. Soms zijn wij genoodzaakt ouders te vragen zelf producten mee te geven naar de opvang. Bijvoorbeeld als een dieet of allergie te sterk afwijkt van de door de opvang aangeboden producten.

Wat betreft fles- en babyvoeding vragen wij ouders zelf de producten mee te geven. De pedagogisch medewerkers van de kinderopvang zorgen er dan voor dat deze producten op de juiste wijze worden behandeld en bereidt.

De wijze waarop we omgaan en werken met voeding, staat beschreven in ons "Voedingsprotocol". Dit protocol is op te vragen bij de stafleden.

4.6 Slapen

Alle kinderen van de kinderopvang hebben de mogelijkheid om te slapen. Dit kan in een bed in de slaapkamers of op een stretcher op de groep. Hoe er om wordt gegaan met slapen wordt nader toegelicht in het protocol "Veilig Slapen" en is op te vragen bij de stafleden.

4.7 De overstap naar de basisschool

Kinderen kunnen vanaf de leeftijd van omstreeks vier jaar doorstromen naar Sudbury School Amersfoort of een andere basisschool. We kijken dan, samen met de ouders, of het kind de Sudbury school en de manier van werken van de school al aankan. Tot de leeftijd van vijf jaar is hier de tijd voor om een soepele overgang te maken naar de Sudbury School Amersfoort. Specifiek bespreken we of het kind al zelfredzaam genoeg is voor de stap naar school.

4.7.1 Overgang naar school

Bij overgang binnen het kindercentrum worden er door de ouders, het kind en de stafleden afspraken gemaakt hoe deze overgangperiode wordt aangepakt. De kinderen krijgen de tijd en de ruimte om dit op hun eigen manier te doen. Tussen de stafleden van de kinderopvang en de school/bsc wordt informatie uitgewisseld die van belang kan zijn voor het kind in de nieuwe situatie.

Wanneer kinderen van het kinderdagverblijf doorstromen naar een andere school, wordt op verzoek van de ouders de nodige informatie verstrekt.

5 Inzet staf

5.1 Dagelijkse bezetting

Er staan dagelijks voldoende stafleden op de groep in wisselende samenstelling, afhankelijk van het aantal kinderen en hun leeftijd. Er worden nooit meer dan 12 kinderen per dag per groep opgevangen.

In de kinderopvang kunnen we werken met beroepskrachten in opleiding, stagiaires en/of vrijwilligers. We zijn geaccrediteerd door de SBB voor beroepskrachten in opleiding en stagiaires van de opleiding Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker niveau 4.

5.2 Vaste gezichten

Bij Sudbury Kinderopvang Amersfoort maken wij gebruik van een vast team van pedagogische professionals, ook wel stafleden genoemd. Dit team draagt samen de zorg voor de kinderen in de stamgroepen en werkt op vaste dagen, zodat er kan worden voldaan aan het aantal vaste gezichten zoals bedoeld in het Besluit kwaliteit kinderopvang.

Door vakanties, ziekte of andere redenen kan het voorkomen dat een vast gezicht tijdelijk afwezig is. In dat geval wordt er een andere beroepskracht ingezet als vast gezicht. Wij zetten hiervoor waar mogelijk vertrouwde gezichten van de eigen groep of vaste invalkrachten uit de school in, om de emotionele veiligheid en stabiliteit voor het kind te waarborgen. De vaste gezichten worden geborgd door de KDV-coördinator.

5.3 Afwijken BKR

In het Besluit kwaliteit kinderopvang is vastgelegd dat de kinderopvang gedurende de opvang uren maximaal drie uren mag afwijken van de beroepskracht kind ratio (BKR).

De maximaal 3 uren zijn verdeeld over de volgende tijdsintervallen:

- voor 9.30 uur
- rond 13.00 uur een halfuur in overleg
- van 16.30 tot 17.30 uur

Tijdens de middagpauze van een half uur per staf lid komt het voor dat de staf leden om de beurt tot maximaal een half uur alleen op de groep zijn. De tijden van de middagpauze zijn ter indicatie. Staf leden kunnen de pauze eerder of later nemen wanneer dat beter uitkomt voor het dagritme van de aanwezige kinderen. Wanneer de situatie daarom vraagt, kan het voorkomen dat de staf leden pauze houden in de groepsruimte, zodat de rust op de groep gewaarborgd blijft.

5.4 Vier ogen principe

De ruimtes van de kinderopvang en de BSO bevinden zich in hetzelfde pand. Op die wijze kunnen stafleden bij elkaar naar binnen kijken/lopen en kunnen zij gehoord worden. Er zullen altijd tenminste twee volwassenen aanwezig zijn binnen het gebouw die elkaar kunnen opzoeken en controleren. Op deze manier kan er altijd onverwacht een collega binnen lopen en ondersteunen we elkaar waar nodig. Bij opening en sluiting van de kinderopvang kan hiervan afgeweken worden. Tijdens de breng- en haalperiode wordt voldaan aan het vier-ogen-principe doordat er staf in de school aanwezig is en ouders binnen komen lopen die kinderen komen brengen of halen.

5.5 Achterwacht

Wanneer er op onze locatie slechts één staflid aanwezig is, maken we gebruik van de achterwachting. Dit houdt in dat er een volwassene telefonisch bereikbaar is die ook binnen 15 minuten op de locatie aanwezig kan zijn in geval van een calamiteit. Ook op het moment dat zich een calamiteit voordoet (staflid ziek; kind ziek; ongeval met kind) waardoor het staflid de locatie moet verlaten en de staf/kind-ratio overschreden wordt, kan de achterwacht gebeld worden, direct of via de staf-coördinator.

De achterwacht kan bestaan uit:

- Een staflid van de school/bsso van Sudbury Amersfoort die op dat moment aanwezig is in het pand.
- Vaste stafleden met een bevoegdheid die oproepbaar zijn en per direct kunnen invallen.
- De poule van stafleden van de school, die op vaste dagen als invalkracht oproepbaar zijn.
- Extra inval stafleden met een contractuele overeenkomst die aangegeven hebben oproepbaar te zijn met de juiste bevoegdheden

5.6 Coaching en begeleiding van staf

De kinderopvang en de bso werken met één of meerdere pedagogische coaches/beleidsmedewerkers. De pedagogische coaches/beleidsmedewerkers dragen bij aan de kwaliteit van de opvang en heeft twee taken:

- De ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid.
- Het coachen van stafleden.

Coaching vindt plaats tijdens werkoverleg, op de werkvloer en in gesprekken. We stimuleren een cultuur van open feedback en afstemming.

De pedagogisch coach/beleidsmedewerker wordt jaarlijks gecoacht. Waar nodig zetten wij externen in voor verbetering van de werkzaamheden van de pedagogisch coach/beleidsmedewerker.

6 Ouders

6.1 Plaatsing, wijzigingen, extra dagen en uurtarief,

6.1.1 Plaatsing en wijzigingen

Als ouders zich inschrijven bij Sudbury Kinderopvang Amersfoort, kunnen zij hun wensen voor de opvangdagen aangeven. Deze worden in behandeling genomen en er kan tot een plaatsing worden overgegaan mits er kindplaatsen beschikbaar zijn. Bij een plaatsing, wordt er een contract opgesteld voor de gewenste dagen welke in zijn geheel worden afgenomen.

Het wijzigen van contractdagen is mogelijk, mits er een kindplaats beschikbaar is op de gewenste dag. Voor zowel één als meerdere dagen hanteren wij een opzegtermijn van één maand. Het toevoegen van een vaste opvangdag kan op kortere termijn wanneer de groepssamenstelling dit toelaat.

6.1.2 Ruilen en extra opvangdagen

Het is mogelijk een opvangdag te ruilen of extra af te nemen wanneer de groepssamenstelling dit toelaat conform de Wet Kinderopvang. Om deze reden zijn ruilen of een extra dag afnemen beperkt mogelijk.

Ruildagen dienen minimaal twee dagen voorafgaand aan de dag van afwezigheid te worden aangevraagd bij de KDV-coördinator. De opvangdag en de gewenste ruildag vallen binnen vier weken na elkaar. In geval van een vakantie, kan er een ruildag worden aangevraagd. In geval van ziekte of een feestdag, kunnen er geen ruildagen worden aangevraagd.

Als niet afgenomen uren niet worden ingezet binnen vier weken, vervalt de compensatiemogelijkheid.

Het afnemen van een extra dag opvang is mogelijk wanneer de groepssamenstelling dit toelaat. Extra dagen dienen minimaal twee dagen voorafgaand aan de extra dag te worden aangevraagd bij de KDV-coördinator.

6.1.3 Uurtarief

Wijzigingen in het uurtarief worden in november vastgesteld en uiterlijk voor de laatste week van het kalenderjaar gecommuniceerd met ouders.

6.2 Contact met ouders

Er zijn met de ouders verschillende contactmomenten:

- Kennismakingsgesprek
- Wenperiode.
- Haal- en brengtijden (stafleden en ouders brengen elkaar op de hoogte van de laatste belevenissen en/ of bijzonderheden van het kind)
- Een keer per jaar een voortgangsgesprek over het welbevinden van het kind en de ontwikkeling.
- Gesprek op afspraak (bij zorg m.b.t. ontwikkeling, gezondheid of gedrag van het kind).
- Ouder thema avonden
- Emails aan ouders vanuit de KDV-coördinator

6.2.1 Voortgangsgesprekken met ouders

De mentor nodigt de ouders tenminste eenmaal per jaar uit voor een gesprek over de ontwikkeling van het kind. Tussentijds kunnen de mentor of ouders gesprekken plannen indien er zorgen zijn rondom de situatie van het kind. In het gesprek wordt er tijd gemaakt voor het bespreken van de ontwikkeling van het kind, zowel bij de opvang als thuis.

6.3 Oudercommissie/AOR

Voor de kinderopvang komt er binnen 6 maanden een oudercommissie of bij minder dan 50 ingeschreven kinderen, een 'Alternatieve Ouder Raadpleging (AOR)'. De AOR wordt op één van de volgende manieren georganiseerd:

- een AOR tijdens een ouderavond
- met behulp van digitale middelen zoals een forum
- middels projectgroepjes
- tijdens breng- en haalmomenten

Zij vertegenwoordigen alle ouders van de kinderen die in de kinderopvang worden opgevangen. Het doel van een oudercommissie/AOR is om in samenwerking met de organisatie de kwaliteit van de opvang te behouden en te verbeteren.

De oudercommissie/AOR heeft het recht (on)gevraagd te adviseren over:

- de uitvoering van het kwaliteitsbeleid, in het bijzonder het pedagogisch beleid (m.b.t. de kwaliteit van het personeel, de groepsbezetting en het pedagogisch beleid).
- het algemeen beleid op het gebied van voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid.
- de openingstijden.
- het beleid rondom voorschoolse educatie.
- vaststelling en wijziging van de klachtenregeling.
- wijzigingen van de prijs van het KDV.

6.4 Klachtenregeling

Ondanks goede informatie vooraf en afspraken over wensen, behoeften en regels kunnen zaken anders gaan dan ouder(s)/verzorger(s) verwachten of willen. Sudbury Kinderopvang Amersfoort wil deze situaties in onderling overleg met ouder(s)/verzorger(s) oplossen.

Wanneer een ouder/verzorger ontevreden is over bijvoorbeeld de wijze waarop het pedagogisch beleid of veiligheid en gezondheid beleid wordt uitgevoerd op de locatie of over zaken met betrekking tot kwaliteit, voeding of communicatie dan kunt u dit het beste eerste bespreken met de directbetrokkene.

Het streven is dat een klacht tussen de ouder/verzorger en de betrokken stafleden, snel en correct tot beide tevredenheid wordt afgehandeld.

Voor meer informatie wordt u doorverwezen naar de interne klachtenregeling. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een oplossing dan kunnen ouders terecht voor informatie en advies bij Klachtenloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. Voor meer informatie zie www.klachtenloket-kinderopvang.nl. In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie via deze link www.degeschillencommissie.nl/over-ons/commissies/kinderopvang/

7 Referenties

- Gray, P. (2013). *Free to learn: Why unleashing the instinct to play will make our children happier, more self-reliant, and better students for life*. Basic Books, Inc., Publishers.
- Gray, P. (2015, September 22). Declining Student Resilience: A Serious Problem for Colleges. *Psychology Today*.
<https://www.psychologytoday.com/blog/freedom-learn/201509/declining-student-resilience-serious-problem-colleges>
- Gray, P., & Feldman, J. (1997). Patterns of Age Mixing and Gender Mixing Among Children and Adolescents at an Ungraded Democratic School. *Merrill-Palmer Quarterly*, 43(1), 67–86.
http://www.alternatifokullar.com/files/2014/01/dem_oku_mak_gray_feldman.pdf
- Martens, R. (2019). *We moeten spelen, wat onderwijs aan een verkenning van onze natuur heeft*. Nivoz.
- Hartkamp-Bakker, C.A. (2009), *De Kampanje, Sudbury Valley School in Nederland*
- Hartkamp-Bakker, C.A. (2021), *Pedagogische visie en uitgangspunten van Sudbury School Amersfoort*
- Pellegrini, A. D., Dupuis, D., & Smith, P. K. (2007). Play in evolution and development. *Developmental Review*, 27(2), 261–276. <https://doi.org/10.1016/j.dr.2006.09.001>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self-Determination Theory: Basic Psychological Needs in Motivation, Development, and Wellness* (1st ed.). Guilford Press.
- Schoemaker, C., Kleinjan, M., van der Borg, W. E., Busch, M., Muntinga, M. E., Nuijen, J., & Dedding, C. (2019). *Mentale gezondheid van jongeren: Enkele cijfers en ervaringen* (p. 24). RIVM, Trimbos-instituut en Amsterdam UMC.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes* (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Eds.; 1st ed.). Harvard University Press. <http://ouleft.org/wp-content/uploads/Vygotsky-Mind-in-Society.pdf>
- Young-Bruehl, E. (2012). *Childism; Confronting prejudice against children*. Yale University Press.